

DE NIEUWPOORTSE VLOOT IN 1778-1783

G. DALLE°

De Amerikaanse Vrijheidsoorlog (1775-1783) had een onverwachte weerslag op de sterkte van de vloot in de Oostenrijkse Nederlanden. Op 28 december 1773 bestormden extremistische Amerikanen in de haven van Boston de Engelse theeschepen en wierpen de lading overboord. Het moederland reageerde, het charter van Massachusetts waarop de autonomie van de kolonie steunde werd opgeheven. Boston kreeg een militaire bezetting en haar handel werd lamgelegd. Deze gebeurtenissen leidden tot de opstand van de kolonisten en, op 4 juli 1776, tot de onafhankelijkheidsverklaring van de U.S.A. Frankrijk steunde de Amerikanen en sloot in 1778 een handels- en vriendschapsverdrag met de Unie. Het Britse kabinet riep zijn ambassadeur uit Versailles terug. Engeland was in oorlog met Frankrijk. Een Franse vloot van twaalf schepen en vier fregatten verliet de haven van Toulon voor Amerika, een andere vloot maakte zich klaar voor een aanval op Engeland. Engeland reageerde en blokkeerde de Franse havens, kapers enterden de vaartuigen én van de oorlogvoerende landen én van de neutrale mogendheden. Normale zeehandel was onmogelijk geworden. Op 19 april 1783 stelde de Vrede van Versailles een einde aan de oorlog : Engeland erkende de onafhankelijkheid van de Verenigde Staten van Amerika.

Om de aanslagen op de neutrale handel af te weren had Catharina de Grote toenadering gezocht tot Denemarken en Zweden (28 februari en 10 maart 1780). Pruisen, Oostenrijk, de Beide Siciliën en de Verenigde Provinciën sloten zich aan bij de Liga van gewapende neutraliteit. De Liga aanvaardde het principe dat de neutrale vlag de lading dekt. Sinds het toetreden van Jozef II tot de Liga aanvaardde ook Engeland het principe¹.

° Dr. geschiedenis, ere-leraar; H. Boulognestraat 8, app. 3, 8670 Koksijde.

1. H. Van Houtte, *Histoire économique de la Belgique à la fin de l'ancien régime*, Gent, 1920, p. 349.

Het toetreden van Oostenrijk tot de Liga was de voortzetting van de neutraliteitspolitiek die Maria Theresia sinds 1756 voerde. Tijdens de Zevenjarige oorlog (1756-1763) had zij een strikte neutraliteit voorgeschreven en waren de Vlaamse havens toegankelijk voor zowel de koopvaardijvloot als voor de oorlogsvloot van de oorlogvoerende staten². Deze houding werd in augustus 1778 bevestigd³.

Vreemde handelaars en zeelui zagen in de neutraliteit van de Vlaamse havens hun kans : "Op 16 oktober 1778 zijn alhier (Nieuwpoort) komen gevaren alle de Duinkerke scheloupen en schepen uut oorzaeke dat den oorlog was ontstaan tussen Engeland en Frankrijk. Deze scheloupen kwamen alhier om de vrije keizerlijke brieven, om te kunnen varen waar het hun beliefte... Op 4 maart 1779 zijn alhier gekomen het restant der schepen en scheloupen van Duinkerke, alsook enige uit Boulogne en Saint-Valéry, alle om naer Island te gaen en om de vrije brieven te bekomen"⁴. Reeds op 31 maart 1778 had Pieter Carbon uit Duinkerke het voorbeeld gegeven; hij kwam op genoemde datum in het bezit van een zeebrief afgeleverd door de stad Nieuwpoort, waarin vermeld wordt dat hij inwoner van de stad is⁵. Dominicus Frans Vuibert uit Duinkerke volgde zijn voorbeeld op 1.8.1778⁶. Andere buitenlanders lieten zich eerst als poorter van Veurne of van Lo inschrijven en werden achteraf poorter van Nieuwpoort. In de poortersboeken van Veurne noteerden wij 883 buitenlanders die zich in 1778-1783 als poorter en "ceurbroeder" van de stad en kasselrij Veurne lieten inschrijven⁷. 86 hiervan werden achteraf poorter van Nieuwpoort.

2. R.A.B. (= Rijksarchief te Brugge), *Nieuwpoort*, nr. 4824, "Instruction pour le major de Nieuport sur la manière dont vous aurez a vous conduire dans les circonstances à l'occasion de la guerre entre les couronnes de France et d'Angleterre, dd. 03.08.1756, art. 1. L'impératrice aiant résolu d'observer une exacte neutralité, la fréquentation des ports de S.M. doit être également libre aux navires des sujets des deux puissances belligérantes, soit marchands soit armés en guerre".

NB. R.A.B., *Nieuwpoort* verder als *Nieuwpoort* aangeduid.

3. Noot in rand van de in noot 2 genoemde "Instruction".

4. J.B. Rybens en Th. De Roo, *Beschrijving der stad en de haven van Nieuwpoort in het graefschap Vlaenderen, benevens alle de merkeuwerdigheden er in begrepen voorgevallen zoo binnen deze stad als in de omliggende plaetsen ende landen ca. 1770-1876*, uitgave Bachten de Kupe, 2 dln., 1966, dl.I, p. 28.

5. *Nieuwpoort*, nr. 179.

6. *Ibidem*.

7. S.A.V.(eurne), nrs. 269 en 270. Zie ook bijlage.

TABEL 1. Inschrijvingen als poorter van Veurne

	1778	1779	1780	1781	1782	1783	Totaal
Fransen	8	30	108	231	363	7	747
Niet Fransen	3	7	5	34	79	8	136
	11	37	113	265	442	15	883
Naar Nieuwpoort	2	5	21	43	14	1	86

Uit bovenstaande tabel blijkt dat 85% van de buitenlanders die zich als poorter en "ceurbroeder" van de stad en kasselrij Veurne lieten inschrijven Fransen waren; 90% ervan kwamen uit de kustdepartementen Le Nord (34%), Seine Inférieure (17%), Calvados (14%), Pas de Calais (9%), Gironde (6%), Somme (4%), Loire-Atlantique (3%), Manche (2%), Bouches du Rhône (1%). Ook de niet-Fransen waren in hoofdzaak kustbewoners of bewoners van op of in de nabijheid van grote rivieren gelegen steden. De buitenlanders die achteraf poorter van Nieuwpoort werden waren afkomstig uit Frankrijk (81%), de Britse eilanden (10%), Nederland (7%) en Noorwegen (2%). De overschrijving naar Nieuwpoort gebeurde nog dezelfde dag (47%), na twee dagen (11%), na een week (2%), na een maand (9%), na meer dan een maand (31%).

Het zich eerst als poorter van Veurne of Lo laten inschrijven vergemakkelijkte ongetwijfeld het verwerven van het poorterschap van Nieuwpoort. De hierboven genoemde 86 buitenlanders vonden wij te Nieuwpoort terug als kapitein van een schip. De andere buitenlanders waren handelaars en zakenlui en bleven poorter van Veurne. Uit bewaard gebleven notarisakten⁸ weten we dat ze er een kamer huurden de dag van hun inschrijving als poorter van Veurne. Andere buitenlanders hadden vooraleer poorter van Nieuwpoort te worden, zich als poorter van Lo laten inschrijven; nog andere werden zonder omweg poorter van Nieuwpoort⁹. Het totaal aantal buitenlanders

8. R.A.B. *Notariaat kasselrij Veurne*, nr. 556 notaris Fr. Em. Carton, nr. 617A notaris Nic. Odeyn.

9. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van de burgemeester aan zijn zoon, 5.4.1779.

waarvan we met zekerheid weten dat ze als kapitein voeren in dienst van een Nieuwpoorts reder, bedroeg 120¹⁰.

Ook onder de reders waren een paar buitenlanders : de Fransen J.M. Massuriez en J. Delbaere vader, die op 5 april 1779 reeds meer dan een jaar in Nieuwpoort verbleven¹¹; J. Delbaere, zoon, die pas in 1779 voor de eerste keer vermeld wordt; Frans Coddevin, die op 11 juni 1779 poorter werd van Veurne¹² en de Engelsman Raphaël Vandyck uit Scarborough. Laatstgenoemde werd op 28 februari 1782 als poorter van Veurne en op 20 juli daarna als poorter van Nieuwpoort ingeschreven¹³.

Berekeningen steunend op de gegevens vermeld in de bewaard gebleven zeebrieven geven een idee over de sterkte van de Nieuwpoortse vloot in 1778-1783¹⁴:

TABEL 2. Koopvaardijvloot¹⁵

	1778	1779	1780	1781	1782	1783
barkantijn	90(1)	358(3)	882(7)	1314(8)	3018(27)	675(6)
sloepschepen	-	-	295(4)	880(14)	1805(33)	290(4)
smakken	-	-	-	590(6)	296(6)	142(4)
galliot	-	-	-	454(3)	200(2)	-
bomschip	-	-	-	116(3)	128(4)	24(1)
kotter	-	-	-	312(1)	507(7)	192(2)
logger	-	-	-	90(1)	100(2)	-
poenschip	20(1)	20(1)	20	81(3)	158(4)	36(1)
brik	-	-	-	40(1)	135(2)	-
fregat	-	-	-	-	280(1)	-
tjalk	-	-	-	88(1)	88(1)	-
korvet	-	-	-	40(1)	128(3)	40(1)
gaffelschip	-	-	-	-	130(1)	40(1)
binlander	118(3)	118(3)	118(3)	174(4)	146(3)	90(2)
	228(5)	496(7)	1315(15)	4179(46)	7119(96)	1529(22)

10. Zie bijlage.

11. *Nieuwpoort*, nr. 269.

12. S.A.V. nr. 269.

13. *Ibidem*.

14. De zeebrieven vermelden de naam van het schip, de tonnemaat (uitgedrukt in "vat"), de eigenaar van het schip en de naam van de kapitein (schipper). Ze zijn bewaard in *Nieuwpoort*, nrs. 4858, 4859, 4860. (zie ook 4857 : lijsten van afgeleverde zeebrieven).

15. Tonnemaat en (tussen haakjes) het aantal schepen.

TABEL 3. Vissersvloot¹⁵

	1778	1779	1780	1781	1782	1783
sloepen	1522(44)	1481(45)	1282(35)	2297	1820(45)	436(12)
hoekers	184(3)	1314(15)	1766(20)	2127(25)	1937(23)	412(5)
Totaal	1706(47)	2795(58)	3048(55)	4424(86)	3757(68)	848(17)
Index	100	164	179	259	220	50

Op te merken valt dat de hoekers (doggers) zowel voor de kabeljauwvangst als voor het vervoer van goederen gebruikt worden. De invloed van de toetreding van Jozef II tot de Liga van gewapende neutraliteit, einde 1780, op de ontwikkeling van de handelsvloot is duidelijk merkbaar.

TABEL 4. Koopvaardijvloot en vissersvloot

	1778	1779	1780	1781	1782	1783
	50	3291	4363(70)	8603(132)	10876(164)	2377(39)
Index	100	170	226	504	638	123

Uit de hierboven meegedeelde tabellen blijkt dat de Nieuwpoortse handelsvloot tussen 1778 en 1782, ongeveer 31 keer groter werd. De verpachting van de rechten op de "inkommende en uytvaerende schepen ter haeven" over de jaren 1779-1783¹⁶ weerspiegelen evenwel geen uitzonderlijke havenactiviteit :

16. *Nieuwpoort*, nrs. 3863-3867, stadsrekeningen 1779-1783.

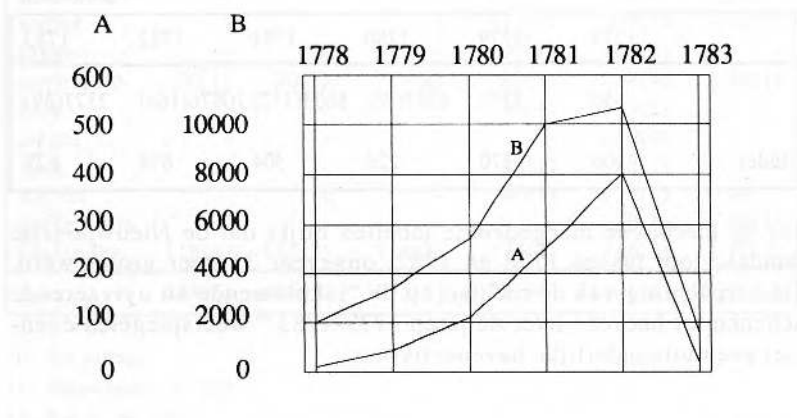
TABEL 5. Opbrengst van de verpachting van de rechten op de in- en uitvarende schepen

	opbrengst	a. ¹⁷	b.	c.
1779	387 g. 15 st. 6 d.	100	100	100
1780	632 g. 13 st. 6 d.	163	151	334
1781	455 g. 10 st. 5 d.	117	229	702
1782	431 g. 12 st. 6 d.	111	198	1456
1783	329 g. 2 st. 2 d.	85	42	139

De vissersvloot was in 1781 2,6 keer groter geworden; in 1782 liep de sterkte van de vissersvloot terug tot twee keer de sterkte van 1778.

Zoals uit navolgende grafiek blijkt, evolueerde de sterkte van de Nieuwpoortse vloot ongeveer parallel met het aantal buitenlanders dat zich als poorter van Veurne had laten inschrijven.

GRAFIEK

Gealarmeerd door de verzwakking van de sterkte van de vloot vanaf 1782 verplichtte Jozef II op 12 december 1782 de aangifte van alle

17. Indices : a. totale opbrengst; b. opbrengst vissersvloot; c. opbrengst koopvaardijvloot.

schepen¹⁸. De bewaard gebleven aangiften vermelden de bouwplaats van het schip, de naam van de schipper en in enkele gevallen de naam van de verkoper en de ligging van het schip.

TABEL 6. Schepen op 12 dec. 1782

	aantal	%
Oostenrijkse Nederlanden	37	27
Fransen	42	30
Engelsen	44	31
Nederlanders	16	12

Uit bovenstaande tabel blijkt dat meer dan twee derden van de Nieuwpoortse vloot samengesteld was uit in het buitenland gebouwde schepen, die onder het bevel stonden van een buitenlands schipper en dat op het ogenblik van de aangifte, 82% van de vloot in een buitenlandse haven lag, op weg was naar het buitenland of aan het vissen was.

Toen Engeland op 19 januari 1783 vrede sloot met Amerika, Frankrijk, Holland en Spanje "vertrokken de Duinkerke vissers naar hun stad, toch was onze visserij sterk vermeerderd", schrijft Rybens¹⁹. Dit laatste wordt *niet* bevestigd door onze bronnen. Een spoor van massale verkoop van boten vonden we niet, ook niet in de bewaard gebleven akten van de notarissen Frans-Louis-Joseph-Bernard De Brauwer en Judocus-Frans De Corte²⁰. Mag hieruit afgeleid worden dat de aankopen vermeld in de lijst van 1782, nep-aankopen waren en dat de bepaling van de ordonnantie van 12 december 1782 "wie overtuigd wordt zijn naam te hebben geleend om te dekken of te vermommen een vreemde eigendom van schepen, ten deele of geheele, bij middel van te verkrijgen zeebrieven in dese landen" omzeild werd? De kopers hadden wel verklaard voor schepenen "eigenaar

18. *Nieuwpoort*, nr. 4860, déclaration des vaisseaux.

19. Rybens en De Roo, *a.w.*, p. 32. Zie ook de evolutie van de vissersvloot hierboven.

20. *Nieuwpoort*, nr. 5975 en 5976.

van de boot te zijn, zonder datter eenige non-subjecten van Zijne Keizerlijke Majesteit daerin part ofte deel sijn hebbende, directelijck ofte indirectelijck en dat hij ten desen subjecte geene geveynsde contracten en heeft gemaect nochte eenigte renversael²¹ gegeven tsij bij geschrifte ofte andersints". Uit meerdere bewaard gebleven notarisakten²² blijkt dat in Oostende Guillaume Caure, Forcado en zoon, J.G. Murdoch en zoon, F. Romberg, Gouman en zoon, Van Isegem-De Vries, Vercoustre-Flanegas, Devinck, Sr. Haeyaert en J.B. Moderna, tussen januari en augustus 1783 samen eenenvijftig schepen verkochten²³ en dat de kopers in 88,4 % van de gevallen waar de woonplaats vermeld is, een buitenlander was : Fransen (41,9%), Nederlanders (30,2%), Engelsen (16,3%).

De gegevens wijzen in ieder geval op een massale verkoop tussen januari en augustus 1783. Het is niet uitgesloten dat de kopers de oorspronkelijke eigenaars van de vaartuigen waren. Gegevens over Nieuwpoort ontbreken. We kunnen alleen vaststellen dat in 1783 de tonnemaat van de Nieuwpoortse vloot met 78% verminderd is. Er kan aangenomen worden dat het scenario er niet anders verliep dan in Oostende. Het feit dat 86% van de schepen die er waren einde 1782, in het buitenland gebouwd waren, en dat een groot aantal buitenlanders als kapitein in dienst van een Nieuwpoortse reder voeren²⁴, ondersteunt onze stelling²⁵.

De IJslandvaart.

Voor de kabeljauwvangst werden hoekers (doggers)²⁶ ingezet. De zeebrieven voor de kabeljauwvaart werden afgeleverd tussen 20 maart en 29 april; bij de terugkeer in september werden ze ingeruild voor een zeebrief koopvaart en werd de kabeljauw in Duinkerke verkocht.

21. Renversaal : bewijs dat men heeft betaald tegen een ander stuk uitwisselen.

22. R.A.B., *notariaat*, depot Van Caille 1941, notarissen de Calais en Ryckx.

23. Bijlage.

24. Zie blz. en bijlage.

25. Rybens, *a.w.*, p. 32, signaleert het vertrek van de Duinkerke vissers uit Nieuwpoort na 19.01.1783.

26. *Nieuwpoort*, nr. 452, publikatie van de magistraat, 19.06.1753.

Voor de IJslandvaart bestond de bemanning uit de schipper, de stuurman, de zouter, de kuiper, zeven matrozen en drie scheepsjongens. Het reglement van 31 maart 1770 (art. 19)²⁷ legde het maandloon en de premie waarop de bemanning recht had vast :

TABEL 7. Maandloon en premie van de IJslandvaarders

	maandloon	premie (per last)
schipper	15 g.	6 g.
stuurman	15 g.	6 g.
zouter	12 g.	4 g. 10 st.
kuiper	10 g.	3 g. 15 st.
matroos	8 g.	3 g.
grote jongen	5 g.	1 g. 10 st.
kleine jongen	3 g.	1 g.

De gevangen kabeljauw en de andere vis bleef met uitzondering van de "caeckxkens, keeltjes en swembalgen" ten voordele van de reder. De "caeckxkens" enz. werden bij aankomst openbaar verkocht, de helft van de opbrengst ten voordele van de reder, de andere helft ten voordele van de bemanning. Voor leng, koolvis en schelvis kreeg de bemanning een premie per last, ten bedrage van de helft van de premie uitbetaald voor de kabeljauw ; voor heilbot bedroeg de premie slechts een vierde van de premie uitbetaald voor kabeljauw.

Vanaf 15 april mocht de stuurman uitkijken naar een geschikte bemanning, aanwerven mocht pas vanaf 1 mei. De bemanning verbond er zich toe voor één jaar alle bevelen en opdrachten van de reder uit te voeren en de boot te onderhouden. Als het schip in de haven lag, moest een lid van de bemanning dag en nacht aan boord blijven. Het akkoord tussen de reder en de bemanning voorzag verder nog dat de reder het recht had op 1/5 van de netto opbrengst van de verkoop van verse vis ; bij verlies van het schip of van de uitrusting moest hij wel voor 1/5 tussenkomen.

27. Zie G. Dalle, *Nieuwpoort 1576-1601. Topografie van armoede en rijkdom, in Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis*, jg. 124 (1987), p. 191-258; jg. 125 (1988), p. 153-179.

Aan de bemanning werd jaarlijks - einde april - een vergoeding uitbetaald voor het aas, het gebruik van de lantaarn, de korren en karten en voor de herstellingswerken aan de zeilen en de boot. Voor het toezicht op de boot kreeg de stuurman met nieuwjaar een vergoeding van 13 g. 1 st. 3 d. De reder zorgde voor het proviand van de bemanning, voor het zout, de tonnen en al wat nodig was voor de kabeljauwvangst. Het voedselrantsoen was als volgt samengesteld :

- zondag : 16 ons²⁸ gezouten vlees per persoon
- donderdag : 10 ons gezouten varkensvlees per persoon
- andere dagen : verse vis naar believen, bij gebrek aan verse vis : stokvis
- iedere dag 10 ons brood, 2 2/3 ons droge groenten, 2 2/3 ons grut, 3/4 ons kaas, een kan bier
- per week : 1 1/2 pond boter
- de schipper heeft een voorraad van 4 loten brandewijn aan boord om tijdens de vangst te schenken
- de scheepsjongen kreeg een half rantsoen²⁹

Noch de bemanning, noch de stuurman, noch de schipper mocht het schip verlaten of in een IJslandse haven binnenlopen tenzij in geval van heirkraft (zwarte storm of dringende noodzaak).

De sloepen en korvetten die aan de IJslandvaart deelnamen moesten tot 25 augustus, de doggers tot 1 september op de visgronden blijven³⁰. De kapitein en de stuurman hielden een dagboek bij waarin eventuele mouterij, verkeerde manoeuvres en tekortkomingen van de bemanning genoteerd werden. Het dagboek moest bij de thuiskomst ter griffie neergelegd worden (art. 10). Art. 11 van het reglement bepaalde dat een derde van de bemanning onderdaan moest zijn van de keizer en in de Oostenrijkse Nederlanden moest wonen³¹.

28. *Documenten voor de geschiedenis van prijzen en lonen in Vlaanderen en Brabant (XV-XVIII eeuw)*, gepubliceerd onder leiding van prof. C. Verlinden, Brugge, 1959, p. 9 : 1 pond = 16 ons; 1 ons = 28,95 gr.

29. O.P.B.A., 3de serie, t. I, p. 26.

30. *Nieuwpoort*, nr. 4807, reglement van 08.04.1779.

31. Wij beschikken niet over voldoende gegevens om de verhouding kosten/opbrengst te berekenen.

In "La statistique industrielle dans les Pays-Bas Autrichiens à l'époque de Marie-Thérèse - Le recensement industriel de 1764"³² lezen we dat twintig jaar vroeger, omstreeks 1744, een haringbuis en twee doggers op kabeljauwvangst naar IJsland vertrokken. Het werd een flop, de vangst loonde de moeite niet en men kon niet optornen tegen de concurrentie van onze Noorderburen die kabeljauw van dezelfde kwaliteit aanvoerden onder de benaming "morue d'Hollande". Ook het reglement van 31 maart 1770 betreffende de visvangst in de havens van Oostende en Nieuwpoort (art. 12 handelt over de IJslandvaart) kon deze vaart niet doen herleven³³. Het is pas in 1779 dat ernstig nagedacht werd over het probleem van de IJslandvaart en dit als gevolg van een nieuw projekt voorgelegd door de Raad van Financiën. Burgemeester De Brauwer die de reders van vóór 1778 consulteerde, laat op 24 maart 1779 aan de raadsheren De Grysperre en Baudier weten : "on est ici persuadé qu'on a le moyen en mains de rétablir et faire le bonheur de notre ville".

Het voorstel van De Brauwer kwam er op neer een beroep te doen op de Duinkerkenaren. Sinds 10 à 12 jaar hadden zij zich weer toegelegd op de kabeljauwvangst. Aanvankelijk hadden zij bij gebrek aan ervaring zware verliezen geleden, maar nu voeren ze onder het Oostenrijkse paviljoen. Een andere oplossing zag de burgemeester niet. "Nos ports en Flandres peuvent fournir autant qu'a rendu cy devant la pêche de Dunkerque, faveur dont nos anciens armateurs (de Nieuwpoortenaren) profiteraient avec les nouveaux (de Duinkerke), tandis que nos villes jouiraient du trafic et des profits d'armement et désarmement et que nos pêcheurs s'initieraient dans une pêche essentielle de laquelle ils n'ont présentement aucune expérience". Voorwaarde voor het welslagen was naar zijn mening dat de uitvoer van moluwe naar Frankrijk zou toegelaten worden. Voorwaarde was ook dat de bemanning goed betaald werd : "le paiement ne peut absolument pas être moins dans ces circonstances, puisqu'on paie présentement jusqu'à 30 florins de notre argent par mois à un simple matelot des navires marchands qui ne font point des voyages si pénibles et dégoûtant que celle d'Islande".

32. Uitgegeven door P. Moureaux, uitgave van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis, Brussel, 1974, p. 55-826.

33. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van de burgemeester aan de Grysperre en Baudier.

Op 29 mei 1779 meldde burgemeester De Brauwer aan raadsheer de Gysperre dat 20 schepen (13 hoekers en 7 sloepen) uitgereed werden voor IJsland. Het waren de volgende :

TABEL 8. Schepen uitgereed voor IJsland op 29 mei 1779

Datum	Schip	Type	Eigenaar	Schipper
14.04.79	Maria Theresia	hoeker (100)	Fockedey	H. Vandooren
17.04.79	Jonge Michiel	hoeker (100)	Meynne	F. Soetenay
17.04.79	Stad Nieuwpoort	hoeker (104)	Meynne	F. Mondelet
17.04.79	Eendracht	hoeker (90)	Meynne	M. Dumont
20.04.79	St.-Pieter	sloep (40)	Meynne	J. Huberson
20.04.79	Graaf Vlaanderen	hoeker (100)	Massuriez	A. Schiremin
22.04.79	St.-Jacobus	sloep (30)	Massuriez	B. Tesseman
22.04.79	St.-Franciscus	sloep (20)	Massuriez	S. Souts
21.04.79	Jonge Carolus	sloep (40)	Delbaere	P. Carbon
18.04.79	St.-Karel	sloep (44)	Delbaere	P. Damman
01.05.79	Twee Gebroeders	hoeker (90)	Gilliodts	C. Langhetee
01.05.79	St.-Catharina	hoeker (90)	Gilliodts	J. Fonteyne
01.05.79	?	hoeker (?)	Grimonprez	J. Merlier
01.05.79	?	hoeker (?)	Grimonprez	F. Everaert
01.05.79	?	sloep (?)	Grimonprez	J. Mundelaere
01.05.79	Welbeminden	hoeker (80)	J.B. Loot	T. Nosten
17.04.79	Maria Theresia	sloep (50)	Betram	G. Roose

Op 30 juli 1779 vroeg Pieter Gilliodts vanuit Duinkerke aan zijn zoon (reder in Nieuwpoort) bij de magistraat aan te dringen om van de Raad van Financiën te bekomen dat de doggers (hoekers) en korvetten bij de terugkeer uit IJsland zonder last te breken met hun vangst naar Duinkerke zouden mogen varen. Mgr. de Calonne kwam bij de Handelskamer van Duinkerke tussen om de verkoop van de vis in Duinkerke toe te laten³⁴. De demarches van de Calonne hadden

34. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van 30.07.1779.

blijkbaar weinig succes. Toen de terugkeer van de IJslandvaarders nakend was, schreef burgemeester De Brauwer op 20 augustus aan de Grysperre "... puisque nous traitons les Dunkerquois comme nos propres sujets, il serait bien juste qu'ils traitassent nos sujets comme les leurs. Il paraît qu'on cherche a nous amuser par des promesses vagues"³⁵. Op verzoek van de Grysperre trok de burgemeester, vergezeld van de reders Boudeloot en Bertram, naar Duinkerke. Vader Gilliodts bracht hen in kontakt met de prins de Robecq en met intendant de Calonne. De Prins verzekerde hen dat hij naar het Hof had geschreven en dat de beslissing terzake binnen de veertien dagen kon verwacht worden³⁶. Ondertussen aanvaardde Duinkerke, sedert 1 augustus geen moluwe meer uit de Zuidelijke Nederlanden³⁷. Uiteindelijk bleek dat Duinkerke mits het vervullen van een kleine formaliteit bereid gevonden werd de uit Nieuwpoort verzonden kabeljauw als Franse kabeljauw te aanvaarden en ze over heel Frankrijk te verzenden³⁸. In zijn nopjes schrijft de burgemeester aan de Grysperre en rekent hij hem voor dat de opbrengst van de IJslandvaart in Nieuwpoort nu reeds 2.000.000 pond per jaar bedraagt en dat de kabeljauw in Frankrijk aan een hogere prijs (100 pond/vat) zal verkocht worden. Hij voorziet dat "nos vrais nationaux" (de Nieuwpoortse vissers) zich meer en meer op de IJslandvaart zullen toeleggen³⁹.

Naast de kabeljauw uit IJsland wordt ook Noordzee-kabeljauw aangevoerd. Deze laatste wordt op de doggerbank gevangen. De decreten van 26 juli 1784 en 6 april 1785 voorzien dat de rechten geheven op de invoer van gezouten vis verdeeld zullen worden ter aanmoediging van de kabeljauwvangst; voor de hoogste drie hoeveelheden wordt nog een premie van 200, 150 en 100 g. voorzien⁴⁰. De inkomende rechten van het jaar 1783 werden als volgt verdeeld

35. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van 30.07.1779.

36. *Ibidem*.

37. *Nieuwpoort*, nr. 4813, nota uittreksel van de rechten die gelicht werden op de nationale moluwe, gezouten kabeljauw en de haring in Frankrijk.

38. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van de burgemeester aan de Grysperre, 07.10.1780.

39. *Ibidem*.

40. *Nieuwpoort*, nr. 4813, rekening inkomende rechten op vreemde gezouten vis.

TABEL 9. Opbrengsten, toelagen en premies voor de kabeljauwvangst in 1783

Reder	Schipper	Kabeljauwvangst opbrengst in ton		Financiële steun toelage	premie
N. Boudeloot	G. Roose	379	310	434 g. 05 st.	100g.
N. Boudeloot	R. Roose	281	200 1/2	321 g. 19 st. 07 d.	-
J.B. Bertram	C. Roose	329	264	376 g. 19 st. 07 d.	-
Wed. Adam	M. Mestdag	400	340	456 g. 06 st. 08 d.	200g.
N. Gommers	L. Lammen	379	290	434 g. 05 st. 05 d.	-
B. VdAbeele	P. Messen	340	180	389 g. 11 st. 08 d.	-
A. Vroome	A. Messen	384	196	440 g.	-
J. Delbaere	B. Minnecree	380	323	435 g. 08 st. 04 d.	150 g.
M. Meynne	P. Loppens	434	212 1/2	497 g. 05 st. 10 d.	-
Totale opbrengst	Nieuwpoort	3306	2316	3706 g. 05 st. 06 d.	
	Oostende	4118	2622	5057 g. 12 st. 01 d.	

De haringvisserij

Omstreeks 1765 had de haringvisserij in Vlaanderen met de concurrentie van onze Noorderburen af te rekenen. In 1763-1765 werden tussen 24 juni en 23 augustus 680 tonnen Hollandse haring naar Brussel verzonden, waarvan 291 tonnen in 1765 terwijl er in 1766 slechts 181 tonnen haring uit Vlaanderen in Brussel verkocht werden⁴¹. De opbrengst bedroeg geen 17 g./ton en daarvan moesten de kosten nog afgetrokken worden (kosten zoals tonnen, het verpakken en het verzenden). De komst van de Franse vissers in 1778⁴² bracht verandering en luidde althans voor de duur van de Frans-Engelse oorlog (1778-1783) een periode van herleving in.

41. *Nieuwpoort*, nr. 4807, reflexie van de reders ...oktober 1766.

42. *Nieuwpoort*, nr. 4813.

De zomerharingteelt

In 1778 namen 15 sloepen deel aan de zomerharingteelt. Ze behoorden toe aan F. Boudeloot (vier), J. Delbaere (twee), N. Boudeloot (twee) en J. Deroo (zeven). Op vier van de sloepen voerde een Fransman het bevel⁴³.

Vanaf 15 april kon de stuurman uitkijken naar een geschikte bemanning, aanwerven mocht pas vanaf 1 mei. Twee derde van de bemanning moest wel onderdaan zijn van de keizer, "des vrais pêcheurs nationaux"⁴⁴. De periode van aanwerving viel samen met de periode van aanwerving van de IJslandvaarders. Het gevolg was dat in 1779 - het eerste jaar dat de IJslandvaart herleefde - slechts 15/23 haringbuizen een volledige bemanning konden samenstellen en aan de zomerharingteelt deelnamen : dertien voor rekening van de Nieuwpoortse reders en twee voor rekening van Massuriez en Gilliodts, Fransen die poorter van Nieuwpoort geworden waren. Gealarmeerd door die situatie vroeg de burgemeester aan de Raad van Financiën de aanwerving van de bemanning voor de zomerteelt op dezelfde voet toe te laten als voor de IJslandvaart, waar slechts 1/3 van de bemanning onderdaan van de keizer moest zijn⁴⁵. In zijn pleidooi wijst de burgemeester erop dat verwacht kan worden dat het aantal deelnemers aan de zomerharingteelt als gevolg van de concurrentie van de IJslandvaart nog zal verminderen, terwijl rekening houdend met de gunstige vooruitzichten inzake de export naar Frankrijk, het wenselijk zou zijn meer sloepen in te zetten voor de zomerteelt. In zijn antwoord verwijst de Grysperre naar het zopas uitgevaardigde decreet van 13 maart 1779 waarin bepaald wordt dat voor het jaar 1779, in de 2/3 mogen meegerekend worden diegenen die in 1778 aan de zomerharingteelt deelnamen en in Nieuwpoort gedomiciliëerd waren⁴⁶. Het bewijs van deelname aan de teelt in 1778 en van domiciliëring moest geleverd worden door het voorleggen van een verklaring door getuigen ondertekend, afgelegd voor een notaris. Burgemeester De

43. F. Vuibert op de Jonge Maria Jacoba (44 T.), Jan Neut op de Sint-Carolus (45 T.), Jacob Kempe op de Twee Zusters (32 T.) en G. Roose op de Sint-Jozef (30 T.).

44. Aldus werden de Nieuwpoortse vissers genoemd, dit in tegenstelling tot de Duinkerke vissers die vanuit Nieuwpoort opereerden.

45. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief aan de Grysperre, 29.05.1779.

46. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van de Grysperre aan de magistraat van Nieuwpoort.

Brauwier die bevriend was met de Grysperre⁴⁷, had de publicatie van het decreet niet afgewacht om zeebrieven af te leveren waarin genoemde voorwaarden opgenomen waren⁴⁸. In 1780 en volgende jaren wordt de zomerharingteelt op dezelfde voet georganiseerd⁴⁹.

De bemanning van een voor de zomerteelt uitgeruste sloep bestond uit de schipper, de stuurman, 5 matrozen, de "reepschieter" (grote scheepsjongen) en de "laever" (kleine scheepsjongen, degene die de vis uit het visnet schept). Het reglement van 31 maart 1770 stelde het weekloon van de bemanning als volgt vast⁵⁰.

TABEL 10. Weekloon en premies van de bemanning, 1770

	weekloon	premie/last
schipper	7 g.	3 g. 15 st.
stuurman	7 g.	3 g.
matroos	5 g.	2 g.
reepschieter	3 g. 6 st.	2 g.
laever	2 g. 9 st.	1 g. 10 st.

De stuurman zorgde voor het proviand, maar verrekende zijn kosten bij de uitbetaling van de premie.

Wat de opbrengst van de zomerharingteelt rond de Shetlandeilanden betreft, vonden we alleen gegevens voor het jaar 1783. Toen werden tussen 2 juli en 17 september door 29 sloepen 2335 vaten zomerharing en 147 vaten verse vis aangevoerd; tussen 20 september en 12 oktober voerden 16 sloepen 1412 vaten haring en 231/2 vaten verse vis aan. De totale aanvoer vertegenwoordigde een waarde van 89.928 g.

47. De vriendschap tussen beide mannen leiden wij af uit volgend kattedelletje gedateerd 31.08.1779: "Vous ne me dites rien de l'état de votre chère épouse. Est-elle déjà accouchée? J'espère qu'elle se porte bien, présentez-lui, je vous prie, mes civilités et celles de ma soeur qui vous salue aussi. Nos compléments à votre père".

48. *Nieuwpoort*, nr. 4858, zie de afgeleverde akten van 1779.

49. *Nieuwpoort*, nr. 4813, brief van de keizerin aan de magistraat, dd. 13.05.1780.

50. O.P.B.A., T. II, 3e serie, T. I, p. 26.

De winterharingteelt

In 1766 werd de winterharingteelt in Vlaanderen, Holland en Frankrijk weinig beoefend⁵¹. Om deze tak van de visvangst aan te moedigen verleende de stad vanaf 1777 een toelage van 9 g. voor "ieder chaloupe van alhier ten versen haring uitgereed wordende in de winterharingteelt⁵²". Alhoewel de aantekeningen in de stadsrekeningen niet zo duidelijk zijn, menen wij volgende uitbetaalde toelagen te mogen aanvaarden :

1777 :	2 x 9 g.
1778 :	12 x 9 g.
1779 :	13 x 9 g.
1780 :	11 x 9 g.
1781 :	16 x 9 g.
1782 :	17 x 9 g.
1783 :	3 x 9 g.

Het succes in de periode 1778-1782 was te danken aan de politiek van Maria Theresia die toestond dat "dans les présentes circonstances" (bedoeld wordt de Frans-Engelse oorlog), buitenlandse schippers die zich in Nieuwpoort wilden vestigen en zich verbonden er minstens drie jaar te wonen en een borgsom van 500 g. betaalden, tot de haringvangst toe te laten.

Voor de winterharingteelt bestond de bemanning uit de schipper, de stuurman, zes matrozen, de "reepschieter" en de "laever"⁵³. Hun weekloon zag eruit als volgt. (Zie tabel 11, volgende bladzijde.)

De bemanning moest zich op eigen kosten van voedsel voorzien.

De winterharingteelt werd beoefend in oktober-december⁵⁴, waar er gevist werd vonden we nergens vermeld.

Zoals uit tabel nr. 2 blijkt werd voor het vervoer van handelsgoederen een beroep gedaan op barkantijnen, sloepschepen, smakken, galliotten, bomschepen, kotters, loggers, poenschepen, brikken, fregatten, tjalken,

51. *Nieuwpoort*, nr. 4807, reflexie reders.

52. *Nieuwpoort*, nr. 3861-3866, stadsrekeningen 1777-1782.

53. Zie hierboven blz...

54. *Nieuwpoort*, nr. 4858.

TABEL 11. Weekloon en premies van de bemanning voor de winterharingteelt

	weekloon	premie
schipper	6 g.	4 g. 15 st.
stuurman	6 g.	4 g. 15 st.
matroos	5 g. 10 st.	3 g. 10 st.
reepschieter	3 g. 10 st.	2 g. 10 st.
laever	2 g.	1 g. 5 st.

korvetten, gaffelschepen en binlanders. Naast de genoemde scheepstypes werd voor het vervoer van goederen ook een beroep gedaan op doggers⁵⁵ en eventueel op sloepen. De sloep *Maria Theresia* (50 vat) die op 4 januari 1779 ter koopvaardij naar Cadiz vaarde, had naast de schipper, een stuurman, vier matrozen en een scheepsjongen aan boord. Het maandloon van de schipper bedroeg 32 g. 13 st. Vlaams, de matrozen kregen 21 g., de scheepsjongen 10 g. 10 st. per maand. Berekend op 13 gevallen bestond de bemanning van een dogger uitgerust voor de koopvaart, uit de schipper, de stuurman en de supercargo of een bootsman, drie tot zes matrozen en één of twee scheepsjongens. De schipper kreeg een maandloon van 32 à 54 g., het loon van de stuurman en de supercargo varieerde tussen 40 en 43 g. voor een reis naar Bordeaux, voor een reis naar Duinkerke kreeg de stuurman slechts 32 g. 12 st. per maand. De barkantijn *Jonge Jozef* (120 vat) van M. Christiaan Meynne, die op 10 april 1780 de haven verliet met bestemming Bordeaux, had naast de schipper een stuurman, vier matrozen en twee scheepsjongens aan boord. Het maandloon van de schipper en de stuurman bedroeg 49 g., dit van de matrozen 42 g. 13 st., de grote scheepsjongen kreeg 11 g., de kleine 8 g.

55. *Nieuwpoort*, nr. 4858 en 4859.

De Vrede van Versailles (19 april 1783) stelde een einde aan de Amerikaanse Vrijheidsoorlog. Nieuwpoort interesseerde niet langer de vreemde reders. Zoals Songe, de consul van Jozef II in Londen in 1783 schreef, misten de Oostenrijkse Nederlanden hun kans en gingen de vreemdelingen met de winst lopen : na april 1783 vertrokken ze "riant de la bonne foi de la nation flamande, qui s'est contentée d'avoir l'apparence mais d'en laisser le réel aux étrangers"⁵⁶.

56. H. Van Houtte, *a.w.*, blz. 352.

BIJLAGE

Buitenlandse schippers in Nieuwpoort 1778-1783

	HERKOMST	OPEENVOLGENDE POORTERSCHAP			
Agnes Pieter	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Alderse Henri	Vlieland	Lo		Nieuwpoort	07.07.1781
Allemes Louis	Duinkerke	Veurne	28.12.1780	Nieuwpoort	28.12.1780
Annicotte Louis	Duinkerke	Veurne	02.05.1781	Nieuwpoort	02.05.1781
Artlander Gunder	Noorwegen	Veurne	10.01.1781	Nieuwpoort	?
Bates	Nederland	-		Nieuwpoort	?
Bauduin Laurens	Duinkerke	-		Nieuwpoort	?
Boatsweare	Nederland	-		Nieuwpoort	?
Blocq Pieter	Dieppe	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Bommelaere N.	Duinkerke	Veurne	08.04.1780	Nieuwpoort	07.04.1780
Bommelaere Pieter	Duinkerke	Veurne	02.05.1781	Nieuwpoort	02.05.1781
Boone Frans	Duinkerke	Veurne	17.04.1779	Nieuwpoort	15.04.1782
Boone Guillaume	Rosendael	-		Nieuwpoort	?
Borre Jacques	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Boyle Edward	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Buddaert C.	Nederland	-		Nieuwpoort	?
Bullivant Jacques	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Bouquet Jan	Duinkerke	Veurne	22.09.1781	Nieuwpoort	22.09.1781
Bousquet Pieter	Bordeaux	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Burt Jan	Aberdeen	Veurne	30.05.1781	Nieuwpoort	24.09.1782
Cabbon	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Carbon Jacques	Duinkerke	Veurne	03.11.1780	Nieuwpoort	03.11.1780
Claucy	Dublin	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Clercq P. de	Spyker	Veurne	25.10.1780	Nieuwpoort	27.10.1780
Ceuninck J.L.	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Cocq Willem G.	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Coddevin Frans	Duinkerke	Veurne	03.11.1781	Nieuwpoort	03.11.1781
Coemberghe G.	Duinkerke	Veurne	10.03.1780	Nieuwpoort	22.09.1781
Callens Pieter	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Creener J.	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Cummeij H.	Dieppe	-		Nieuwpoort	?
Daene Jaspas	Duinkerke	Veurne	25.09.1779	Nieuwpoort	26.04.1781
Dalman C.	Leerdam	Veurne	10.01.1781	Nieuwpoort	12.01.1781
Damman Pieter	Duinkerke	-		Nieuwpoort	07.04.1781
Damman Jan	Duinkerke	Veurne	02.04.1781	Nieuwpoort	13.04.1781
Damman Louis	Duinkerke	Veurne	20.02.1781	Nieuwpoort	02.04.1782
Danger Jan	Boulogne	Veurne	04.05.1782	Nieuwpoort	?
David	Dieppe	Veurne	10.02.1781	Nieuwpoort	15.05.1782
Denis Jozef	Frankrijk	Veurne		Nieuwpoort	?
Denis Laurens	Duinkerke	-		Nieuwpoort	?

Devos Stefaan	Duinkerke	Veurne	14.10.1780	Nieuwpoort	14.10.1780
Dewit C.	Nederland	Lo		Nieuwpoort	13.06.1781
Dirckx Richard	Nederland	-		Nieuwpoort	?
Doens Jan	Duinkerke	Veurne	26.04.1781	Nieuwpoort	26.04.1781
Doens Pieter	Duinkerke	Veurne	17.04.1781	Nieuwpoort	26.04.1781
Donckers	Tetegem	Veurne	25.10.1780	Nieuwpoort	27.10.1780
Doubelcourt J.B.	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Douws Jemke	Dordrecht	Lo	-	Nieuwpoort	20.04.1781
Dumont Jan J.	Duinkerke	Veurne	14.03.1781	Nieuwpoort	14.03.1781
Dumont Louis	Duinkerke	Veurne	11.04.1781	Nieuwpoort	11.04.1781
Duncan Alex	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Duchesne J.	Le Havre	Veurne	30.04.1781	Nieuwpoort	19.09.1782
Druaus David	Frankrijk	Veurne		Nieuwpoort	?
Duhajon	Rosendael	Veurne	25.10.1780	Nieuwpoort	27.10.1780
Davicquet Noël	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Duboucq Michel	Bordeaux	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Descamp Pieter	Bordeaux	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Everaert F.	Rosendael	Veurne	25.10.1780	Nieuwpoort	27.10.1780
Fredder	Essex	Veurne		Nieuwpoort	?
Fontaine Jan	Duinkerke	Veurne		Nieuwpoort	?
Fontaine Pieter	Duinkerke	Veurne	25.10.1781	Nieuwpoort	02.04.1781
Ford Charles	Engeland	Veurne		Nieuwpoort	?
Formantin J.	Duinkerke	Veurne	31.07.1780	Nieuwpoort	25.05.1781
Gersen Pieter	Duinkerke	Veurne	02.04.1781	Nieuwpoort	11.04.1781
Georges Henri	Londen	Veurne	14.02.1781	Nieuwpoort	14.02.1781
Gilmont A.	Londen	Veurne	13.03.1781	Nieuwpoort	31.03.1781
Glover William	Newcastle	Veurne	15.07.1781	Nieuwpoort	05.08.1782
Godefroy Louis	Duinkerke	Veurne	11.04.1781	Nieuwpoort	11.04.1781
Gille Brit	Engeland	-		-	
Genachte F. van	Frankrijk	-		-	
Gramain Jacques	Duinkerke	Veurne	30.01.1780	Nieuwpoort	11.04.1781
Green Edward	Vlissingen	Lo		Nieuwpoort	25.07.1781
Grimonprez E.	Duinkerke	Veurne	16.05.1778	Nieuwpoort	14.03.1781
Galle Alex	Toulon	Veurne	05.11.1782	Nieuwpoort	21.11.1782
Gaillard	Frankrijk	-		-	
Grinsby Andreas	Noorwegen	Veurne	17.01.1781	Nieuwpoort	17.01.1781
Hammond Robert	Dover	-		-	
Hatch Jan	Engeland	-		-	
Hervieux JAN	Dieppe	Veurne	19.05.1781	Nieuwpoort	19.05.1781
Holland Thomas	-	-		-	
Holmes Georges	Zweden	-		Nieuwpoort	17.08.1781
Huberson Andreas	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Huberson J.C.	Duinkerke	Veurne	30.12.1780	Nieuwpoort	15.04.1782
Huberson Jan M.	Duinkerke	Veurne	20.02.1782	Nieuwpoort	02.05.1781
Hue Pieter	-	-		-	
Hirigay Armand	Bayonne	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Hostaine Bernard	Bordeaux	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	

De Nieuwpoortse vloot in 1778-1783

Humphry J.	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Haasnoot Krijn	Nederland	-		Nieuwpoort	?
Hopkins Th.	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Hull R.	Engeland	-		Nieuwpoort	?
Janssens Pieter	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Kempe Pieter	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Kempe Jacques	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Lacante Gabriël	St.-Ryckier	-		Nieuwpoort	23.11.1780
Leyre Carolus	Duinkerke	Veurne	10.04.1779	Nieuwpoort	13.05.1782
Laire Laurens	Duinkerke	Veurne	20.02.1781	Nieuwpoort	02.05.1781
Lamour Pieter	Frankrijk	-		-	
Larrat Pieter	Bordeaux	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Lamy N.	Le Tréport	Veurne	24.02.1781	Nieuwpoort	03.03.1781
Langheteë Chr.	Duinkerke	Veurne	22.09.1781	Nieuwpoort	22.09.1782
Langheteë Jan	Duinkerke	Veurne	05.01.1782	Nieuwpoort	08.04.1782
Langheteë Jozef	Duinkerke	Veurne	09.05.1782	Nieuwpoort	09.05.1782
Lannoy Jacques	Duinkerke	Veurne	05.01.1782	Nieuwpoort	04.04.1782
Leckerkercke C.	Gouda	-		Nieuwpoort	17.03.1781
Leckerkercke P.	Dordrecht	Lo		Nieuwpoort	14.07.1781
Legay Jan	Duinkerke	Veurne	02.05.1781	Nieuwpoort	02.05.1781
Leloup Guillaume	Blainville	Veurne	06.05.1782	Nieuwpoort	29.05.1782
Lovencourt	Duinkerke	Veurne	22.03.1781	Nieuwpoort	22.09.1781
Le patourd	Frankrijk	-		-	
Lamsdiëu J.	Engeland	-		-	
Mirebaux P.	Frankrijk	-		-	
May Carty J.	Kingsdale	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Mangée J.	Dieppe	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Marin Jan L.	Duinkerke	Veurne	02.04.1781	Nieuwpoort	13.04.1782
Merehead H.	Engeland	-		-	
Merlier Jacob	Duinkerke	Veurne	31.03.1781	Nieuwpoort	31.03.1781
Messemæcker S.	Duinkerke	Veurne	24.04.1779	Nieuwpoort	28.04.1779
Meeuw Jan	Engeland	-		-	
Mahy Hellier	Engeland	-		-	
Mendico Brisco	Engeland	-		-	
Mille P.L.	Dieppe	Veurne		Nieuwpoort	20.02.1780
Milleboone	Rosendaël	Veurne	20.08.1780	Nieuwpoort	06.02.1781
Mitchell Adam	Schotland	Veurne		Nieuwpoort	05.03.1781
Moree Michel de	Gouda	Veurne	12.09.1781	Nieuwpoort	12.02.1781
Mundelaer Fr.	Rosendaël	Veurne	12.02.1781	Nieuwpoort	12.02.1781
Maton Judocus	Frankrijk	-		Nieuwpoort	?
Mondelet F.A.	St.-Valéry	Veurne	16.06.1781	Nieuwpoort	16.06.1781
Moree Jean N.	Dieppe	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Nandyck R.	Scarborough	Veurne	20.07.1781	Nieuwpoort	28.07.1782
Naessen Melchior	Rosendaël	Veurne	12.02.1781	Nieuwpoort	12.02.1781
Neukelmonde J.	Grevelingen	Veurne	18.11.1780	Nieuwpoort	18.11.1780
Neut Pieter G.	Duinkerke	Veurne	25.02.1782	Nieuwpoort	13.04.1782
Newcomb Thomas	Engeland	Lo		Nieuwpoort	25.05.1781

Neut F.	Duinkerke	-	-	-	-
Nyel Pieter	Dieppe	Veurne	20.02.1780	Nieuwpoort	20.02.1780
Olive J.	St.-Valéry	Veurne	31.10.1781	Nieuwpoort	03.11.1781
Oken L.	Nederland	-	-	-	-
Ouden A. den	Nederland	-	-	-	-
Ouden H. den	Nederland	-	-	-	-
Parker J.	Nederland	-	-	-	-
Partridge Jan	Engeland	-	-	-	-
Perre J.	Duinkerke	Veurne	22.10.1782	Nieuwpoort	?
Perre J.	Ulverstone	-	-	Nieuwpoort	24.10.1782
Pease Elias	Engeland	-	-	-	-
Pieter Jacob	Duinkerke	Veurne	26.04.1781	Nieuwpoort	26.04.1781
Pinsdé André	Grevelingen	Veurne	31.10.1780	Nieuwpoort	31.10.1780
Pichon Pieter	Frankrijk	-	-	-	-
Pope J.	Engeland	-	-	-	-
Post H.A.	-	-	-	-	-
Pouillaert J.B.	Rouen	Veurne	03.04.1781	-	-
Pranton Willem	Engeland	-	-	-	-
Priem P.	Dieppe	vraagt poorter van	-	Nieuwpoort te worden	-
Querisel Abraham	Engeland	-	-	-	-
Quevesne Fr.	Dieppe	Veurne	19.05.1781	Nieuwpoort	19.05.1781
Ranton W.	Engeland	-	-	-	-
Rens J.	Katwijk	Lo	-	Nieuwpoort	16.06.1781
Rots Louis	Duinkerke	Veurne	05.01.1782	Nieuwpoort	13.04.1782
Rouwe Georges	Triest	-	-	-	-
Rowe Jan	Margatte	Veurne	20.02.1781	Nieuwpoort	20.02.1781
Roger N.	Frankrijk	-	-	-	-
Ryckx Jan	Nederland	-	-	-	-
Sarte E.	Engeland	-	-	-	-
Scott Thomas	Engeland	-	-	-	-
Semeaux Jan	Le Tréport	-	-	-	-
Sheraton G.	Engeland	-	-	-	-
Sibald Lesly	Engeland	-	-	-	-
Soetenay Jan	Duinkerke	-	-	-	-
Stone Thomas	Engeland	-	-	-	-
Stoor Richard	Engeland	Veurne	29.07.1778	Nieuwpoort	22.05.1782
Scaerdorf Fr. ¹⁷⁷	Spycker	Veurne	24.11.1780	Nieuwpoort	24.11.1780
Swart N.	Engeland	-	-	-	-
Statch J.	Engeland	-	-	-	-
Solbe Guillaume	Engeland	-	-	-	-
Sauvage J.	Engeland	-	-	-	-
Smalleman J.	Engeland	-	-	-	-
Scovelle R.	Engeland	-	-	-	-
Stevens F.	Engeland	-	-	-	-
Saelberg M.	Engeland	-	-	-	-
Turner Richard	Engeland	-	-	-	-
Underwood Jos	Engeland	-	-	-	-

De Nieuwpoortse vloot in 1778-1783

Vanniet Jan Frans	Duinkerke	Veurne	22.05.1780	Nieuwpoort	22.02.1781
Venter Hendrik de	Nederland	-		Nieuwpoort	1779
Versaille Michel	Duinkerke	Veurne	02.01.1781	Nieuwpoort	?
Verspeecke Jos	Duinkerke	Veurne	10.03.1780	-	
Viquet Noël	Dieppe	Lo		Nieuwpoort	10.04.1781
Vynck J.M.	Rotterdam	Veurne	01.07.1782	-	
Vallin Frans	Dieppe	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Vanneur J.M.	St.-Valéry	vraagt poorter van		Nieuwpoort te worden	
Weyns L.	Duinkerke	Veurne	05.05.1781	Nieuwpoort	05.05.1781
Winth J.	Londen	Veurne	12.08.1782	-	
Wiseman Elias	Engeland	-		-	
Wittevrongel	Duinkerke	Lo		Nieuwpoort	20.07.1781
Wens Jan	-	-		-	
Wens Laurens	-	-		-	
Warham Richard	Engeland	-		-	
Wood Richard	Engeland	-		-	
Wortham	Nederland	-		-	
Willemsen W.	Engeland	-		-	
Woutisette	Frankrijk	-		-	